

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

В І С Н И К

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 2 (40)

Спецвипуск до тижня науки

«Сучасний коледж – науково-методична майстерня»

Вінниця – 2022

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу

ВИПУСК № 2 (40)

Свідоцтво про державну реєстрацію

друкованого засобу масової інформації

Серія ВІД № 1065-423-ПР від 24 грудня 2019 року

Журнал

(науково-виробничий, навчальний, довідковий)

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік

Мова видання: українська, російська, англійська, німецька

Тематичні напрями Вісника:

- ❖ Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- ❖ Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- ❖ Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- ❖ Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- ❖ Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- ❖ Challenges in Education
- ❖ Відомі імена року
- ❖ Конкурси

Номер затверджено на засіданні науково-методичної ради

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Протокол № 4 від 01 травня 2022 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.;
відповідальний редактор: методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Заболотний В.Ф., д.філ.н. Войцехівська Н.К., д.філ.н., проф. Слободинська Т.С., спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В.

Відповідальність за зміст статей несуть автори

Матеріали видаються в авторській редакції

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу/[ред.кол.: Войцехівський К.Ф. (гол.ред) та інші]. – Вінниця: Вінницька міська друкарня, 2022. – Випуск 2(40). – 133с.

© КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», 2022

ЗМІСТ

АКТУАЛЬНО ПРО МІСЮ ВИКЛАДАЧА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В УМОВАХ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	
<i>МАРЦЕНЮК О.Г.</i>	5
THE PECULIARITIES OF PRACTICAL USE OF ORDINAL AND CARDINAL NUMERALS IN MODERN ENGLISH	
<i>Ліана ГРИЦИШЕНА</i>	7
PHONETICS VS PHONOLOGY	
<i>Владислава ГУРКАЛО</i>	13
АФІКСАЛЬНЕ ВИРАЖЕННЯ КОНОТАЦІЇ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	
<i>Анжеліка КУЛИК</i>	16
СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АНГЛІЙСЬКИХ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ- ЗООНІМІВ ТА ЇХ УКРАЇНОМОВНІ ЕКВІВАЛЕНТИ	
<i>Софія РЕМЕНЯК</i>	20
ОСОБЛИВОСТІ ЗМІНИ ТА МОТИВАЦІЯ ЗНАЧЕННЯ СЛОВА	
<i>Ілона СНІГУР, Анастасія ФУССА</i>	25
ШЛЯХИ ПОПОВНЕННЯ СЛОВНИКОВОГО СКЛАДУ СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	
<i>Юлія ХОМЕНКО</i>	30
TYPOLGY OF THE SYSTEM OF PARTS OF SPEECH IN ENGLISH LANGUAGE	
<i>Леся ПАВЛИШИНА</i>	36
ORIGINS AND LINGUISTIC PECULIARITIES OF NEW ZEALAND ENGLISH	
<i>Олександра ДЕРЕВЕНКО</i>	39
ТОПОНІМІЧНА ЛЕКСИКА ТА МЕТОДИ ЇЇ ОПИСУ В АНГЛОМОВНИХ СЛОВНИКАХ	
<i>Марія ФЕДОРИШИНА</i>	43
ФОРМУВАННЯ РИТОРИЧНИХ УМІНЬ І НАВИЧОК СТУДЕНТІВ ВНЗ	
<i>МАЗУР Т.А.</i>	49
ЗНО З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ: НА ВСІ 200!	
<i>БЕРЕЖАНСЬКА О.Ю.</i>	53
ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ТЕМИ «ІМЕННИК» У 6 КЛАСІ	
<i>Тетяна БАГРІЙ</i>	57
СИСТЕМА ВПРАВ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ТЕМИ «ДІЄСЛОВО» НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В 7 КЛАСІ	
<i>Діана СІЛКО</i>	61
ІГРАШКА У СИСТЕМІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	
<i>Маріям МАДЖИДОВА</i>	66
ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	
<i>Вікторія ТЕТЕРУК</i>	68
ВИКОРИСТАННЯ НАРОДОЗНАВЧОГО МАТЕРІАЛУ У НАВЧАННІ ДОШКІЛЬНИКІВ РІЗНИХ ВИДІВ ЛІЧБИ	
<i>Анастасія М'ЯКУШ</i>	76

ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	
<i>Юлія ДОВГАНЮК</i>	79
УКРАЇНСЬКА НАРОДНА ІГРАШКА В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ РАННЬОГО ТА ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	
<i>Юлія ПШЕНИЧНА</i>	82
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ РАННЬОГО ТА ПЕРЕДШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ КАЗКИ	
<i>Марина СИТНИК</i>	87
ДИДАКТИЧНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ПРАКТИЧНА РЕАЛІЗАЦІЯ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ ФІЗИКИ	
<i>МИСЛИЦЬКА Н. А., КУЗЬМИНСЬКИЙ О.В., БАЙДА А.Г.</i>	95
ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК ВИМОГА ЧАСУ	
<i>РОМАНУХА Ю. В.</i>	100
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ВЕДЕННЯ ШКОЛЯРІВ ІЗ СДУГ	
<i>БАРЩЕВСЬКА І.В.</i>	102
ЕЛІТА РОЛОНІ ПРО ПОЛЬСЬКО-ТУРЕЦЬКУ ВІЙНУ 1621 РОКУ	
<i>ЛИСИЙ А.К.</i>	104
ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ НАВИЧОК СОЦІАЛЬНОЇ ВЗАЄМОДІЇ	
<i>Андрій САТАНОВСЬКИЙ</i>	107
ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ СИСТЕМІ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ	
<i>КИСЕЛЬОВ Д.Л.</i>	111
ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ 5-9 КЛАСІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ	
<i>Ярослава ЯРЕМЕНКО</i>	115
ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ДО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗАСОБАМИ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ	
<i>Яна СТЕЦЮК</i>	119
ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ В УЧНІВ БАЗОВОЇ ШКОЛИ ЦІННІСНОГО СТАВЛЕННЯ ДО ПРИРОДИ	
<i>Катерина ФОРОСТЯНА</i>	125
ВИКОРИСТАННЯ МУЗИКОТЕРАПІЇ НА УРОКАХ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В ЗАКЛАДАХ ШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	
<i>ЧМІХАЛЕНКО В. С</i>	128

ВИМОГИ

до підготовки науково-методичних статей
Збірника «ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

демократичних сімей частіше виявляють схильність і прагнення до творчості, ініціативність, лідерські якості, нонконформізм (неприйняття пристосування), адекватну емоційність у соціальних взаємовідносинах.

Психологічний клімат у сім'ї, який відображається на характер спілкування з дітьми, є суттєвим фактором формування морального обличчя дитини. Чим менше ласки, турботи і тепла отримує дитина, тим повільніше формується як особистість, тим більше схильна до пасивності і апатичності, тим вище ймовірність формування у нього слабого характеру. Дружні стосунки, тепла сімейна атмосфера, в якій зростає дитина, сприяють формуванню почуття особистої захищеності, впевненості в собі, оптимізму.

На формування особистості дошкільника впливає і склад сім'ї. Дитина, у вихованні якої, крім батьків, беруть участь бабусі та дідуся, більш здатна до

співчуття, доброзичлива, однак менш самостійна й наполеглива, їй бракує організаторських особливостей.

Вплив родичів на розвиток дитини залежить від того, як вона ставиться до них, оцінює їх. Прихильність дитини до рідних виражається в бажанні бути поруч, грати з ними, зробити їм приємний подарунок, у співпереживанні радості та смутку батьків. Ці почуття діти реалізують і в малюнках, висловлюваннях.

Особлива роль у сімейному мікросередовищі дитини належить матері, оскільки їй віддають перевагу діти всіх вікових груп. Важливе значення мають також відносини з батьком, братом, сестрою, дідусем і бабусею, нерідко — з далекими родичами.

Висновок. За період формування особистості діти вчаться керувати своєю поведінкою, нести відповідальність за свої вчинки та дії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Педагогіка: Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція) – Київ - 2012
2. Палітра педагога № 11, 2021
3. Заброцький М. Основи вікової психології – Тернопіль - 2003
4. Підручник для студентів онлайн. Особливості розвитку дитини раннього віку, 2015-2022 р.
5. Педагогіка: Програма розвитку дитини дошкільного віку / Я у світі – Київ – МЦФЕР-Україна – 2014
6. Павелків Р. В., Цигипало О. П. Дитяча психологія: Навч. посіб. – К.: Академ-видав, 2008.

*Стаття надійшла до редакції
1 травня 2022р.*

УКРАЇНСЬКА НАРОДНА ІГРАШКА В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ РАНЬОГО ТА ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

УДК 373.2.015.31:[668.72\73:39(=161.2)]

Юлія ПШЕНИЧНА

студентка факультету дошкільної освіти та музичного мистецтва

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Науковий керівник: ТОКАР Л.П.

спеціаліст вищої категорії, старший викладач

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Annotation. The article considers the use of folk toys as a means of educating children in the works of teachers of world and domestic science. The history of the origin and development of the Ukrainian folk toy, its significance in the diverse upbringing of children, its types and content are clarified.

Key words: Ukrainian folk toy, modern toy, early and preschool age, preschool education institutions.

Постановка проблеми. В Законі України про дошкільну освіту вказано, що одним із завдань дошкільної освіти є виховання у дітей любові до України, шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної та рідної мови, національних цінностей Українського народу, а також цінностей інших націй і народів, свідомого ставлення до себе, оточення та довкілля.

Як визначено в Коментарі до Базового компоненту дошкільної освіти в Україні, іграшка є засобом формування світосприймання. Дитина сприймає іграшку як образ предмета реального чи казкового світу, партнера, товариша. Розуміє її зовнішні особливості та інші характеристики як втілення художньої, технічної та інших видів культур. Іграшка є складовою предметно-ігрового середовища та передумова розвитку гри. Дитина творчо застосовує образ іграшки у предметно-ігровому середовищі. Використовує іграшку відповідно до призначення, змісту, класифікації. Знає варіативні можливості використання різних іграшок. Застосовує іграшку для відображення соціальних взаємин людей. Розрізняє народну іграшку, знає її призначення, роль, використання. Свідомо використовує для розгортання сюжету іграшки-замінника та власноруч виготовленні іграшки. [4,с.12]

Одним із ефективних засобів формування творчої активності особистості дітей є різновид українського народного мистецтва - іграшка. Вона є відтворенням у

тій чи іншій спрощеній, узагальненій та систематизованій формі предметів і явищ життя й діяльності суспільства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Для визначення місця іграшки у системі матеріальної та духовної культури суспільства важливими є роботи М. Киященко, О. Постнікової, Л. Столовича, в яких з філософсько-культурологічних позицій розкривається позитивна роль іграшки у житті суспільства та її соціокультурні функції.

Сучасні дослідження у галузі педагогічної науки та мистецтвознавства наголошують на тому, що мистецтво української народної іграшки є особливим типом художньої творчості, що інтегрує у собі різні види народного мистецтва, поєднує матеріальні і духовні здобутки української культури, утворює талановитість нашого народу. Використання її у роботі дошкільних навчальних закладів на заняттях з образотворчого мистецтва та художньої праці сприятиме формуванню творчої активної особистості, яка буде продовжувачем народних традицій.

На підставі поліфункціонального характеру української народної іграшки, було виділено окремі її функції: інформаційну, мотиваційно-стимулюючу, сенсорну, гедоністичну, евристичну, аксіологічну, культурологічну, навчальну, розвиваючу, виховну.

С.Ф. Русова вважає, що навчання дітей з самого початку повинно бути збудовано на

тому рідному ґрунті, на якому зростає дитина, щоб воно було міцно зв'язано з тими враженнями, що їх заклала в душу дитини рідна сім'я, рідна хата. Мають значення цяцьки, які будуть в руках дітей, вони ж поширюють перші спостереження дітей, вони розвивають пам'ять їх та зовнішні чуття. [5,с.106]

О. Найден говорив, що саме традиційна і щодо своїх розмаїтих функцій та змістовно-формальних засад народна іграшка зберігає у собі пластичну і образну пам'ять про ті далекі часи, коли людина вперше почала використовувати природні матеріали для створення речей, які не тільки у чомусь допомагали, щось позначали, а й щось символізували. Виділення певної форми з позбавленої форми маси матеріалу знаменує початок виділення і позначення меж предметно-духовного середовища із безмежжя природи. Саме традиційна народна іграшка у своїх певних функціях, формах, пластиці, образних засадах містить у собі інформацію про початкові чинники людського предметно-духовного середовища. У цьому сенсі традиційна народна іграшка у наш час, у нашому перенасиченому предметами, речами світі має бути інформативно й естетично доцільною. [5,с.306]

Дослідник підкреслював, що дитина нині має сприймати народну іграшку не як предмет побуту, об'єкт гри (хоч і таке сприйняття не шкідливе), а як твір мистецтва, який потребує вивчення, певного аналізу творчого наслідування, повторення. Таке ставлення до народної іграшки сприятиме її збереженню і духовному збагаченню дитини. Народна іграшка в сім'ї, дитячому садку, різних гуртках повинна не витіснити сучасну іграшку, не замінити її, а існувати поруч з

нею, доповнювати її, давати дитині те, чого не здатна дати сучасна іграшка.

Мета дослідження: з'ясувати історію виникнення і розвитку української народної іграшки, її види, зміст та методика використання як засобу морального виховання.

Завдання дослідження:

1. Вивчити проблему використання народної іграшки як засобу виховання дітей в творах педагогів світової і вітчизняної науки.

2. З'ясувати історію виникнення і розвитку української народної іграшки, її значення у різнобічному вихованні дітей, її види та зміст.

3. Проаналізувати вимоги програм виховання і навчання дітей в закладі дошкільної освіти стосовно використання народної іграшки у виховному процесі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Іграшка є відображенням своєї епохи. Історія іграшки є невід'ємною частиною історії культури суспільства. Для кожної історичної епохи характерні свої іграшки, оскільки розвиток матеріальної основи суспільства, його духовної культури позначається не лише на змісті дитячих ігор, а й на тематиці та формах іграшок.

Як стверджує дослідник історії української народної іграшки О. Найден, дитяча іграшка як предмет певного функціонального призначення з'явилася досить пізно, коли цивілізація окремих суспільств і народів досягла достатнього рівня розвитку. Відтоді іграшка, поряд з іншими речами, зробленими людиною (знаряддями праці, побутовими предметами, культовими атрибутами), починає входити до сфери культури. [1,с.10]

На території України найдавніші прототипи іграшки виявлені в с. Мезин Коропського району Чернігівської області.

Це були фігурки пташок, вовка чи собаки, виготовлені з мамонтового бивня приблизно 25 тис. років тому. Мали вони обрядове значення.

У IV-III тис. до н. е. трипільці виготовляли керамічні жіночі статуетки, різноманітні фігурки тварин (овець, коней, биків та ін.) та їх дитинчат, які символізували плодючість. В могильнику на території Львівської області археологами знайдено ліпні порожнисті фігурки пташок, що згодом трансформувалися в іграшки-свищики.

Дитячі іграшки давніх слов'ян (дерев'яні коники, качечки) знайдено під час розкопок на Наддніпрянщині. Датовані вони приблизно X-початком XII ст. У той час побутували і так звані технічні іграшки: луки, мечі, дзиги тощо.

Від українських іграшок періоду XIV-XVIII ст. майже нічого не збереглося. Однак етнографи стверджують, що виготовлення забавок не припинялося ні в XIV, ні в XVI століттях. У другій половині XVIII ст. внаслідок розвитку в Україні ярмаркової торгівлі розпочалося масове виробництво забавок на продаж. Жодний ярмарок не обходився без глиняних коників, баранчиків, півників, маленького посуду, ляльок – «пань», розписаних орнаментом, прикрашених кольоровою глиною і покритих прозорою поливою.

Селище Опішня (Полтавська обл.) відоме своїми керамічними іграшками, які відображали реальну природу, народний побут, героїв казок, пісень, творів фантастики (коник, квочка з курчатами, пташниця, вершники, міські та сільські жінки у типовому одязі, звірі-музики тощо). Зародилася Опішнянська іграшка в XVIII столітті.

На Поділлі відомими осередками виготовлення керамічної іграшки були

Бубнівка - Бар Вінницької області, Адамівка - Хмельницької, Калагарівка - Тернопільської області та ін. Найпопулярнішими тут були ляльки, коники і вершники. Ляльок завжди ліпили у святковому одязі, з намистом на шії, модною зачіскою на голові; очі і рот позначали крапками і рисками. Подільські ляльки тримали у руках дитину або під пахвою пташку. Традиційні іграшки-вершники зображали на коні селян, козаків, військових тощо. Подільські свищики мали вигляд тварин і птахів.

Фігурне печиво з тіста, перш ніж дійти до розряду дитячих іграшок, мало обрядове значення. Як правило, таке печиво випікається весною перед прильотом птахів і здебільшого має вигляд узагальнено-умовного птаха та назву "жайворонок", а ще мало назву "голубці".

Українська іграшка вирізняється тематичною неоднорідністю та глибоким змістовним наповненням. Вона представлена розмаїттям матеріалів технічних і художніх способів опрацювання, багатством формальних, композиційних орнаментальних, колористичних вирішень. Народна іграшка включає в себе декілька видів народного мистецтва і отже становить полівидове явище. Водночас деякі види мистецтва щодо іграшки мають допоміжне, другорядне значення. Це наприклад вишивка, розпис, ткацтво. Вишивка і ткацтво стосується народних ляльок, розпис покриває іграшки з дерева. Проте ні вишивка, ні розпис, ні ткацтво не є матеріалом іграшки. Матеріалом її традиційно є дерево.

Іграшки виготовляли з дерева різних порід, які використовувались у практичній діяльності регіону. Однак перевагу надавали м'яким - сосні, липі, осиці, тополі,

ліщині. З твердих застосовували: бук, явір, клен, дуб, горіх, рідко грушу. Вирізування поєднували з видобуванням. Таким способом виробляли в основному предмети побуту. Завдяки поєднанню механічних і рукотворних прийомів точіння дозволяло створити численні варіанти пластичних та декоративних рішень поверхонь іграшок й водночас збільшувати обсяг виготовлення, що вплинуло на впровадження його у серійне виробництво, пов'язане з народним промислами.

Якщо ляльки привертали увагу дівчат, то фігурки коників були улюбленими іграшками хлопчиків.

Анімалістичну тему в українській іграшці доповнюють фігури птахів. Часто фігури зображували голубів, ластівок. Їхні форми утворені плавними взаємопереходами об'ємів, що передають овальний тулуб, видовжену шийку, невелику піднесену до гори чи опущену до низу голівку з гострим дзьобом. На Гуцульщині виготовляли не тільки дерев'яні, а й гончарні, парафіновані, кістяні, із сиру іграшки.

В Україні у XVII ст. популярним був вертеп, персонажі якого (Запорожець, Циган, Дяк, Баба, Шинкар та ін) відтворювали релігійні, казкові, побутові сюжети. У радянські часи він був заборонений, а з набуттям Україною незалежності почав відроджуватися.

Здавна, ще за часів трипільської культури, глиняні брязкальця слугували оберегами (відганяли злих духів), а також, можливо, атрибутами різних обрядових дійств. [3,с.18]

Українська народна іграшка багата й розмаїта. Про її багатство свідчить діапазон змістовно-образних градацій: від "примітивних" пташок-свищиків, архаїчних вузлових ляльок, семантично реліктових

тварин, птахів, фантастичних звірів, виготовлених із глини, дерева, соломи, сиру й тіста, функціонально реліктових хихичок, деркачів, калатал тощо - до авторської іграшки-скульптури (М. Тарасенко, І. Гончар, О. Ганжа, І. Приходько, М. Галушко), позначеної рисами атаківістично-родового міфологізму. [2,с.78]

Нині народну іграшку виробляють лише окремі поодинокі майстри. Купують її здебільшого не для дитячих ігор, а для своєрідної фольклоризації сучасного міського інтер'єру, поповнення приватних зібрань і фондів музеїв. Основним споживачем такої іграшки стає міська інтелігенція. Отже, іграшка потрапляє в інше середовище, ніж те, у якому вона сформувалася і була повноправною складовою, корелюючись з іншими його складовими.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Народна іграшка як витвір мистецтва, як об'єкт гри, як предмет побуту здавна цікавить вчених. Дослідники підкреслюють, що вона формує інтерес до традицій рідного народу, що дитина через народну іграшку пізнає історію життя народу, формуються естетичні почуття та смаки, дитина прилучається до культури рідного народу. Від часів, коли народна іграшка носила обрядове значення (приблизно 25 тисяч років назад), і до сьогодення пройшла тривалий шлях розвитку. Змінювалися матеріал, з якого виготовляли іграшку, її зміст, забарвлення, технології виготовлення, функції. Іграшка - важливий фактор психічного розвитку. Народна іграшка є засобом формування відчуття естетичної краси, естетичного смаку, сенсорного сприйняття тощо. Під час гри дошкільник розвивається, пізнає світ, наслідує і засвоює соціальний досвід. Іграшка є засобом передавання культурного

досвіду народу від покоління до покоління. художній розвиток.

Використання народної іграшки забезпечує

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Аркін Є.А. З історії іграшки. // Дошкільне виховання. 2015. № 3. С. 8-15.
2. Болтарович З. Є. Народна іграшка - К.: Наук. думка. 2006. - 232 с.
3. Васильєва Т. Українська традиційна іграшка та лялька. // Дитячий садок. 2002. - №11. С. 3.
4. Зворигіна О.В. Перші сюжетні ігри малюків: Посібник для вихователів дитячого саду. - М.: Просвіта, 2010. - 50-69 с.
5. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка: підручник для студентів вищих навчальних закладів. / Тамара Поніманська - К.: «Академвидав», 2015. – С.456.

Стаття надійшла до редакції

11 квітня 2022р.

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ РАНЬОГО ТА ПЕРЕДШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ КАЗКИ

УДК 3732.016.31:17]:821 - 93

Марина СИТНИК

студентка факультету дошкільної освіти та музичного мистецтва

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Науковий керівник: ТОКАР Л.П.

спеціаліст вищої категорії, старший викладач

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Annotation. *The article considers the use of Ukrainian folk tales in the moral education of children of early and preschool age.*

Key words: moral culture, Ukrainian folk tale, culturogenesis, fairy tale creation.

Постановка проблеми. Проблема морального розвитку є однією з найважливіших, складних і вічно актуальних у житті суспільства. Ця проблема перебуває на стику філософії, етики, педагогіки і психології. Отже, актуальність теми визначається нагальною необхідністю розробки адекватної стратегії морального виховання. Очевидно, що вирішення цієї проблеми припускає вивчення природи і механізмів етичного розвитку. Таке дослідження сполучене з рядом труднощів, оскільки моральна поведінка включає різні психологічні

складові: моральну свідомість, моральну саморегуляцію, соціальні емоції.

Моральне (або соціально-емоційне) виховання є важливою складовою частиною більшості існуючих програм освіти дошкільників. Відомо, що дошкільний вік - це період найбільш інтенсивного становлення моральних установок і почуттів, тому моральне виховання в цей період набуває особливої значимості. Аналіз методів морального виховання, які використовуються у сучасних дитячих садках, свідчить, що в переважній більшості випадків вони спрямовані на формування моральних суджень, уявлень і оцінок.